

Borgerperspektiver på tiltag i autismeindsatsen

I det nedenstående beskrives tre af tiltagene i autismeindsatsen med udgangspunkt i borgernes perspektiv og udbytte. For et samlet overblik over status på tiltagene i autismeindsatsen se bilag 1.

Boligklar med autisme

Projektet er forankret i bostøtten på handicapområdet, men gennemføres i tæt samarbejde med arbejdsmarkedsområdet. Viborg Kommune har fået et tilskud på 1,9 mio. kr. fra Socialstyrelsen til at afprøve projektets læringsforløb. Formålet er at støtte unge med autisme til i højere grad at mestre at bo i egen bolig, indgå i netværk og opbygge sociale færdigheder.

Læringsforløbet er et helhedsorienteret forløb, hvor der er individuel bostøtte og et sideløbende gruppeforløb på 15-17 uger i Kontaktstedet på Banegårdspladsen.

Gruppeforløbet har fokus på forskellige temaer som netværk, kommunikation, sociale færdigheder og samarbejde, hverdagslivet og selvbestemmelse. De unge sætter selv deres personlige mål for, hvad de gerne vil opnå med forløbet.

Der udarbejdes en handleplan, og den individuelle bostøttemedarbejder støtter op om gruppeforløbet dels i relation til de ugentlige hjemmeopgaver, dels i relation til fremmøde, hvis dette er et behov.

Efter de to første forløb giver de unge udtryk for, at det betyder meget at høre om de andres erfaringer og mestringsstrategier og at kunne genkende sine egne udfordringer hos de andre. Forløbet klæder de unge på til at indgå i voksenlivet, både hvad angår kontakt med det offentligt, egen bolig, venner og job – alt efter borgerens personlige mål. De unge oplever en større indsigt i, hvad deres diagnose betyder for dem og gruppeforløbene har bidraget positivt til de unges livskvalitet. Det har stor betydning at mødes med ligesindede og at få støtte til at bygge et netværk op.

Eksempelvis er der efter det første forløb oprettet et rollespilshold, som mødes hver uge. Holdet drives af de unge selv og Kontaktstedet lægger lokaler til.

ALFA-klasser (ALmenklasser Forberedt til børn med Autismespektrumforstyrrelser)

Den 9. august 2021 starter tilbuddet *ALmenklasser Forberedt til børn med Autismespektrumforstyrrelser* (fremover ALFA-klasser) op på Vestervang Skole. Der oprettes en ALFA-klasse på 0., 1. og 2. årgang fra august 2021. Der udvides med en klasse om året i takt med at nye elever starter op. I 2028 vil der således være en ALFA-klasse på alle årgange på skolen (0.-9. kl.).

ALFA-klasser er et alment skoletilbud. Klasserne består af 16 elever fra skoledistriktet og fire elever med autismespektrumforstyrrelser (ASF), der er visiteret til tilbuddet. Der vil ikke være mere end 20 elever i en ALFA-klasse. Er der fire visiterede elever med ASF i klassen, vil der altid være to voksne til stede i klassen. Den didaktiske og pædagogiske tilgang i ALFA-klasserne er kendetegnet ved, at alle elever profiterer af den strukturerede og systematiske tilgang, og at særligt elever med autisme har brug for den.

Eleverne i en ALFA-klasse vil opleve en pædagogik og didaktik, der tager højde for deres behov for struktur. ALFA-klasserne har et mindre antal elever, hvilket som udgangspunkt giver mere ro og mere tid til kontakt mellem lærer og elev. Det er ønsket og forventningen, at elever med autisme vil opleve at kunne rummes i klassen, og kunne spejle sig i klassekammeraterne både socialt og læringsmæssigt.

ALFA-klasser er et forsøg på at skabe et skoletilbud, hvor der arbejdes med en skolepraksis, der lægger op til, at børn er mere ens end forskellige. ALFA-klasserne er således med til at understøtte ambitionen om at skabe inkluderende læringsmiljøer, hvor alle børn lærer det, de har brug for. Flere elever vil profitere af den systematiske tilgang til pædagogik og didaktik og det er forhåbningen, at dette på sigt kan betyde, at færre børn har behov for at blive visiteret til specialiserede tilbud.

Virksomhedsrettede indsatser for borgere med autisme

Beskæftigelsesudvalget godkendte den 13. august 2019 en investering på kr. 1.005.000 i en særlig indsats for borgere med autismspektrumforstyrrelser. Indsatsen blev iværksat i efteråret 2019 og løber frem til den 31. december 2021.

På baggrund af investeringen har 25 medarbejdere i jobcenteret gennemført en tilpasset autismpilotuddannelse med fokus på beskæftigelsesområdet. Yderligere 50 medarbejdere fra jobcenteret, Jobigen og til dels fra Socialområdet er inddraget i kompetenceudviklingen igennem en temadag.

Kompetenceudviklingen har bidraget til, at medarbejderne er bedre rustet til at forstå borgernes diagnose og de vanskeligheder, den kan føre med sig. Medarbejderne er dermed bedre klædt på til mødet med borgerne og har kendskab til hvilke redskaber, de skal bruge i indsatsen overfor målgruppen. Derudover har medarbejderne i højere grad fokus på at skabe sammenhæng for borgerne, tænke tværfagligheden ind i borgernes sager samt at inddrage frivillige foreninger efter borgerens behov.

Der er desuden udarbejdet diverse informations- og støttemateriale til såvel virksomheder som fagpersoner. Der er blandt andet lavet en "Quickguide" om autisme, der kort beskriver, hvad det vil sige at have en autismspektrumforstyrrelse. Denne kan således hjælpe virksomheder til at forstå diagnosen, og dermed er arbejdsgiverne bedre rustet til at tage imod borgere med autisme. Derudover er der udarbejdet materialer, som kan bruges når borgerne skal matches med en virksomhed. Dette er med til at give borgerne en god oplevelse fra start, idet der er mulighed for en bedre forventningsafstemning med virksomheden.

Målgruppen af borgere har vist sig at være delt i to: borgere med autisme som er tæt på det ordinære arbejdsmarked og borgere med autisme som har behov for en specialiseret indsats. For at imødekomme behovet for den specialiserede indsats er der i maj 2021 etableret et nyt tilbud på Jobigen, som skal være med til at skabe fokus på den enkeltes kompetencer og afprøvning af muligheder på arbejdsmarkedet med henblik på job eller uddannelse. Derudover støttes borgerne til at opnå ansættelse på det ordinære arbejdsmarked eller påbegyndelse af uddannelse med fokus på strategier til at mestre de udfordringer borgerne kan støde på eller tidligere er støt på i deres arbejdsliv.